

AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO PRODUKTŲ SERTIFIKAVIMO ŽENKLO SISTEMA

AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO PRODUKTAI

(KMÉ)

SERTIFIKAVIMO ŽENKLŲ SISTEMA

**SPECIALIEJI SERTIFIKAVIMO
REIKALAVIMAI**

Saldžiosios paprikos

Budapeštas, 2025 m. spalio mėn.

Saldziosios paprikos

Paraiškos dėl aukštos kokybės maisto produktų (KMÉ) arba aukščiausios kokybės maisto produktų prekių ženklo gali būti teikiamos saldžiųjų paprikų veislėms, kurios išvardytos Europos Sąjungos bendrajame veislių kataloge ir (arba) Nacionaliniame veislių kataloge ir yra auginamos laikantis visų galiojančių teisinių reikalavimų bei atitinka Reglamento (ES) Nr. 2023/2429 1 priedo 8 dalyje nustatytus saldžiosioms paprikoms taikomus prekybos standarto būtiniausius reikalavimus ir pagal reikalavimus nustatytas kitas sąlygas (aukščiausia arba I klasė). Minėtos saldžiosios paprikos turi būti skirtos tiekti vartotojams šviežios, t. y. ne pramoniniam perdirbimui, ir išaugintos iš *Capsicum annuum* L., kuri Vengrijoje arba pasaulinėje rinkoje yra pripažįstama kaip geros kokybės rūšis.

Saldžiosioms paprikoms taikomi specialieji reikalavimai

- Saldžiosios paprikos skersmuo turėtų būti:
 - o ne mažesnis kaip 20 mm, jei tai pailgosios veislės;
 - o ne mažesnis kaip 40 mm, jei tai kampuotosios, buku galu arba kampuotosios kūginės (siaurėjančios į apačią) paprikos;
 - o ne mažesnis kaip 55 mm, jei tai plokščiosios paprikos, pvz., pomidorinės paprikos.

Privalomi augalininkystės parametrai

- Auginama taikant integruotą auginimo technologiją ir biologinę augalų apsaugą (technologines kenkėjų prevencijos priemones, augalų apsaugos įspėjimo sistemas, stebėseną). Tam tikros cheminės medžiagos ir preparatai gali būti naudojami tik gavus augalų apsaugos inžinieriaus arba augalų gydytojo rašytinį leidimą.

Neprivalomi elementai

Aukštos kokybės maisto produktų (KMÉ) ir aukštos kokybės maisto produktų aukso klasės ženklų paraiškos gali būti teikiamos dėl produktų, kurie, be pirmiau minėtų privalomų reikalavimų, taip pat atitinka bent po vieną punktą kiekvienoje iš I, II ir III neprivalomų elementų kategorijų.

I. Produkto charakteristikos

1. Aukščiausia klasė, kaip apibrėžta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2023/2429
2. I klasė, kaip apibrėžta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2023/2429

II. Technologija

3. Neekologinė augalininkystė:

– gamybos proceso metu pareiškėjas turi turėti sertifikuotą kokybės užtikrinimo sistemą (pvz., „GlobalGAP“) arba

– pasėlių stebėjimo nuo auginimo iki derliaus nuėmimo ir perdirbimo dokumentus. Pagal savikontrolės sistemą leidžiamus bandymus turi atlikti vidaus arba išorės laboratorijos, atsižvelgdamos į šiuos kriterijus:

- pesticidų likučius;
- juslinius bandymus.

4. Sertifikuotas ekologinis ūkininkavimas:

Ekologiškų produktų (bioproduktų), gautų iš sertifikuoto ekologinio ūkininkavimo, atveju vietoj 3 punkte išvardytų elementų pakanka galiojančio ekologinio sertifikato, išduoto gamintojui ir pareiškėjui. (nepasirinktina, jei kartu taikomas 18 punktas)

5. Smulkieji ūkininkai:

Pareiškėjai, užsiimantys smulkiaja maisto produktų gamyba ir tiekimu, turi atitikti 2023 m. lapkričio 15 d. Žemės ūkio ministerijos dekreto Nr. 60/2023 reikalavimus dėl higienos sąlygų, taikomų vietos ir nedidelės apimties maisto produktų gamybai ir tiekimui, o ne 1 punkte nustatytus reikalavimus.

III. Tvarumas

Aplinkos apsauga (ekologinio pėdsako mažinimas, žalioji logistika)

- **Aplinkai nekenksmingų, atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas**

6. Ūkis ir (arba) pareiškėjas gamybos ir paruošimo proceso metu dalį energijos gauna iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių (pavyzdžiui, terminio vandens, geoterminės šilumos, saulės baterijų plokščių, biodujų).

(Įmonė turi sertifikuotą ekologišką produktą, žaliąją paslaugą arba parduoda žaliąją energiją (saulės energiją, vėjo energiją, hidroenergiją, biodujas, geoterminę energiją).

Dokumentas, kuriuo įrodomas bendro ir atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos suvartojimo paskirstymas per pastaruosius finansinius metus).

- **Tvaraus valdymo sąnaudų ir (arba) technologinių metodų naudojimas**

7. Veiksmingesnis išteklių valdymas, medžiagų, energijos ir vandens valdymas ir perdirbimo technologijų, mažinančių poveikį aplinkai, modernizavimas (pvz., regeneracinis šilumos atgavimas, atliekinės šilumos panaudojimas, šaldymo sistemų efektyvumo didinimas ir energijos suvartojimo mažinimas).

(Turi būti įrodyta:

– ar laikosi aplinkosaugos reikalavimų ir (arba) yra sertifikuota,

– ar savo veiklai naudoja kvalifikuotą ekologišką produktą arba paslaugą.
Ji yra įdiegusi procesą, skirtą aplinkos ir socialinei rizikai bei galimybėms nustatyti, įvertinti ir į juos reaguoti.
Būtina išnagrinėti, kokia dalis medžiagų, kurias įmonė arba įmonės naudoja savo vertės grandinėse, yra perdirbtos, regeneruotos, atsinaujinančiosios ir neatsinaujinančios žaliavos ir (arba) žiedinė ekonomika.

8. Energijos atgavimo sistema gamybos mašinose.
(Pavyzdžiui, įrangos, kuria surenkama ir perduodama kompresoriaus atliekinė šiluma, naudojimas. Šiluminės energijos perdirbimas kitiems pramoniniams procesams, kuriems reikia šilumos ar garo).
9. „internetiniai kazino lošimai“. Aplinkosaugos vadybos sistemos (EMS) arba EMAS (aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos) taikymas pagal standartą MSZ EN ISO 14001:2015, kuriuo patvirtinama atitiktis aplinkosaugos reikalavimams.
(Metinių ataskaitų, kuriose pateikiama informacija apie energijos suvartojimą, atliekų tvarkymą, vandens naudojimą ir kitą poveikį aplinkai, rengimas.)
10. Sertifikuoti ir reguliariai naudojami aplinkai nekenksmingi ir (arba) vandenį taupantys valymo produktai ir plovikliai.
(Sertifikatai, saugos duomenų lapai, specifikacijos, ženklai ant pakuotės). Sertifikavimo įstaigų sertifikatai, pvz., „Ecocert“, „Green Certification“, „Breeam“, „Leed“)
11. Šalutinių produktų naudojimas, produktų ir medžiagų nuostolių mažinimas.
(Įmonė taiko procesą, skirtą aplinkosauginei ir socialinei rizikai bei galimybėms nustatyti, įvertinti ir į jas reaguoti. Įmonė naudoja žaliavas ir antrines žaliavas, pagamintas iš atliekų pagal žiedinės ekonomikos principus, o projektuojant gaminį, įskaitant gaminio pakuotę, atsižvelgiama į žiedinės ekonomikos reikalavimus.)
12. Aplinkai nekenksmingos atliekų tvarkymo sistemos veikimas. Atskiras atliekų surinkimas ir perdirbimas, fiksuojamas dokumentais.
(Įmonei leidžiama tvarkyti, rinkti, vežti, laikyti ir šalinti neteršiančius patvariusius organinius teršalus, kai jie tampa atliekomis.)
13. Efektyvi ir aplinką tausojanti nuotekų valymo technologija (pvz., biologinis nuotekų valymas).
14. Patikrintas konkretaus vandens naudojimo sumažėjimas.
(Pvz., iš įrenginių išleidžiamo karšto nuotekų vandens naudojimas antrinio valymo darbams, lašelinis drėkinimas, lietaus vandens surinkimas ir perdirbimas, pilkojo vandens recirkuliacija.)

- **Žalioji įvertinimas**

15. Oficialus pripažinto sertifikuoto tvarumo reitingo įrodymas pagal galiojančius ES teisės aktus (pvz., be kita ko: „EcoVadis“, „B Corp“, BREEAM, LEED, ISCC).

16. Žaliojo pirkimo politika, dokumentuota: pirmenybė teikiama tiekėjams, kurie investavo į tvarumą.

(Įmonė atlieka savo tiekėjų produktų ir (arba) paslaugų poveikio aplinkai vertinimą. Įrodyti, kokią dalį tiekėjai naudoja, pavyzdžiui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos, ar jie atsižvelgia į energijos, kurią suvartoja pastatai, aspektus, ar naudoja aplinkai nekenksmingą atliekų sistemas, kuo labiau sumažina logistikos tinklo ir transporto poveikį aplinkai.)

17. Įmonė yra prisiėmusi SBTI (Science Based Target Initiative) įsipareigojimą.

18. Produktams gaminti naudojama žaliava gaunama iš sertifikuoto ekologinio arba ekstensyviojo ūkininkavimo arba turi mažesnę aplinkosauginę pėdsaką, dėl kurio yra kitų mokslinių įrodymų. (nepasirinktina, jei kartu taikomas 4 punktą)

(Pvz., produktai, paženklinėti kaip ekologiški, aplinkai nekenksmingi produktai ar paslaugos.)

- **Ekologiškų pakavimo sprendimų naudojimas**

19. Ekologiškų pakavimo sprendimų taikymas pakuojamiems produktams (sumažintas pakuotės dydis arba alternatyvios pakavimo medžiagos, pvz., kompostuojamos (FSC arba PEFC logotipas)).

20. Pirminių pakavimo medžiagų, kurios liečiasi su produktu, tiekėjai turėtų turėti BRC arba IFS PACsecure sertifikatą.

- **Transportas**

21. Pagrindinis komponentas atvežamas į perdirbimo įmonę iš nuosavo ūkio arba 100 km atstumu.

(Produkcijos vieta, gamybos ir (arba) perdirbimo vieta gali būti 100 km atstumu.)

22. Augalų apsaugos produktai, medžiagos, gerinančios arba palaikančios dirvožemio derlingumą, gaminami ir perkelti į gamybos vietą 100 km spinduliu.

23. Transporto optimizavimas, maršrutų planavimas siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį.

(Lean & Green programa)

24. Produktas vartotojui pristatomas trumpoje tiekimo grandinėje.

Socialiniai aspektai

25. Atliktas SMETA (tiekėjo etinių duomenų mainų) auditas.

26. Maisto švaistymo prevencija dovanojant.

27. Maisto švaistymo prevencija užkertant kelią atliekų susidarymui gamybos ir logistikos srityse.